

**Vyhodnocení plnění časového plánu provádění
opatření
programu zlepšování kvality ovzduší
Město Vrchlabí za rok 2024**



Zpracoval: Městský úřad Vrchlabí, odbor životního prostředí

Schválil: Rada Města Vrchlabí, dne: 19. 2. 2025

Kvalita ovzduší

Problematicku ochrany ovzduší upravuje v České republice zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší v aktuálním znění (dále jen zákon o ochraně ovzduší). Jedním ze základních práv člověka je právo dýchat „čistý vzduch“. Proto součástí zákona o ochraně ovzduší jsou tzv. imisní limity, které představují maximální koncentrace škodlivin v ovzduší, které by neměly být překračovány. Přes velký posun v kvalitě ovzduší, však stále dochází k překračování těchto limitních hodnot některých škodlivin. Povinností MŽP (jako vrcholného orgánu státní správy na úseku ochrany ovzduší) je stanovit proces, jak tento nepříznivý stav zlepšit. Za tímto účelem vydalo MŽP dokument Program zlepšování kvality ovzduší zóna Severovýchod CZ05 – aktualizace 2020 a 2024 stanovující aktuální stav a opatření ke zlepšení stavu ovzduší pro kraje Pardubický, Královehradecký a Liberecký. Pro dosažení zlepšení kvality ovzduší obcí, které byly vyhodnoceny v tomto programu jako problémové, ve smyslu kvality ovzduší, je jejich povinností vypracovat časový harmonogram plnění opatření, která mají zajistit zlepšení kvality ovzduší v dané obci. V rámci ORP Vrchlabí se jedná o obce Vrchlabí, Kunčice nad Labem a Dolní Branná, kde bylo definováno překročení imisních hodnot pro benzo(a)pyren, který je vysoce škodlivou látkou pro zdraví lidí zejména svými karcinogenními a mutagenními účinky. Domácnosti se podílejí na celkových emisích této škodliviny z 98 %.

Časový plán provádění opatření programu zlepšování kvality ovzduší – Město Vrchlabí

byl vypracován v souladu se zákonem o ochraně ovzduší a Programem zlepšování kvality ovzduší zóna severovýchod CZ05 2020. Schválen Radou města Vrchlabí byl dne 23.8.2021 a byl zveřejněn na webových stránkách města Vrchlabí. Opatření předmětného plánu by měla přispět ke zlepšení stavu ovzduší ve Vrchlabí, zejména ve snížení emisí benzo(a)pyrenu.

Orgán ochrany ovzduší MěÚ Vrchlabí řeší problematiku snižování této škodliviny v rámci všech obcí ve správním obvodu ORP Vrchlabí viz níže uvedený přehled.

Obce ORP Vrchlabí	Počet obyvatel k 1.1.2024
Čermná	407
Černý Důl	703
Dolní Branná	1034
Dolní Dvůr	273
Dolní Kalná	693
Dolní Lánov	825
Horní Kalná	374
Hostinné	4214
Klášteřská Lhota	233
Kunčice n. Labem	569
Lánov	1806
Prosečné	588
Rudník	2010
Strážné	224
Špindlerův Mlýn	1152
Vrchlabí	12131

Vyhodnocení plnění Časového plánu provádění opatření programu zlepšování kvality ovzduší – Město Vrchlabí za rok 2024

Hlavními opatřeními programu zlepšování kvality ovzduší – Město Vrchlabí realizovanými v roce 2024 byla:

I. Ukončení provozu kotlů na tuhá paliva 1. 2. emisní třídy

Dnem 1.9.2024 vstoupilo v platnost ustanovení zákona o ochraně ovzduší, týkající se zákazu provozu kotlů na tuhá paliva s jmenovitým tepelným příkonem 10-300 kW, 1. a 2. emisní třídy.

V roce 2024 pokračovaly dotační tituly na výměnu výše uvedených kotlů:

Do 31. 8. 2024 bylo možné žádat o dotace ze dvou výzev.

1. kotlíkové dotace pro domácnosti s nižšími příjmy
2. dotace pro ostatní domácnosti z Nová zelená úsporám

Po 1.9.2024 dotace pouze z Nová zelená úsporám

Orgán ochrany ovzduší MěÚ Vrchlabí si vyžádal přehledy žadatelů o dotaci na výměnu výše uvedených kotlů z obcí ve správním obvodu ORP Vrchlabí. Dle přehledů administrátorů dotací (domácnosti s nižšími příjmy – krajský úřad HK, ostatní – státní fond životního prostředí) požádalo o dotaci v rámci ORP Vrchlabí:

1. Žádost o dotaci pro domácnosti s nižšími příjmy ve správním obvodu ORP Vrchlabí v letech 2016 – 2024 podalo 356 žadatelů, z toho 115 žadatelů bylo z města Vrchlabí (administrace všech žádostí ještě není ukončena, nelze tedy říci, že všechny kotle již byly vyměněny, ale proces byl zahájen).

Předmětných 356 kotlů na tuhá paliva 1. a 2. emisní třídy bylo nebo bude (za předpokladu dokončení všech dotačních žádostí) nahrazeno 180 tepelnými čerpadly, 57 kotli na zemní plyn a 119 kotli na tuhá paliva 3. a vyšší emisní třídy.

2. Žádost o dotaci z Nová zelená úsporám ve správním obvodu ORP Vrchlabí v letech 2014 – 2024 podalo 137 žadatelů z toho 41 žadatelů bylo z města Vrchlabí.

Předmětných 137 kotlů na tuhá paliva 1. a 2. emisní třídy bylo nebo bude (za předpokladu dokončení všech dotačních žádostí) nahrazeno 72 tepelnými čerpadly, 10 kotli na zemní plyn a 55 kotli na tuhá paliva 3. a vyšší emisní třídy.

Z obcí ORP Vrchlabí podalo žádost o dotaci na výměnu kotle celkem 493 občanů.

Podle počtu obyvatel jednotlivých obcí ORP Vrchlabí, nejvíce žádostí o dotaci připadá na obec Dolní Lánov, kde požádal každý 20. občan a nejméně na město Hostinné, kde požádat každý 105. občan (do přehledu nebyl zahrnut Špindlerův Mlýn pro svou specifičnost).. V průměru všech obcí ORP Vrchlabí požádal každý 43 občan.

Z města Vrchlabí podalo žádost o dotaci 156 občanů tedy každý 78. občan.

Orgán ochrany ovzduší MěÚ Vrchlabí v období od 1.9.2024 do 31.12.2024 rozeslal 36 výzev k doložení ukončení provozu předmětných kotlů. Tyto výzvy byly adresovány provozovatelům, kteří nefigurují v přehledech žadatelů o dotace a přednostně se jednalo o obce s překročeným limitem pro benzo(a)pyren, tedy Vrchlabí, Kunčice nad Labem a Dolní Branná.

II. Osvěta

Orgán ochrany ovzduší MěÚ Vrchlabí v roce 2024 pokračoval v osvětě na úseku ochrany ovzduší zejména informacemi starostům obcí o aktuálních možnostech dotací, zveřejňováním informací k dané problematice na webových stránkách města Vrchlabí, ve vývěskách, v místním periodiku Puls.

Hlavní osvětovou akcí byla akce Smokeman Ve Vrchlabí. Tato akce se uskutečnila dne 24.4. 2024. Jednalo se o velmi poutavou prezentační akci, kterou předvádí Ing. Jiří Horák Ph.D. se svým týmem z Vysoké školy báňské – Technická univerzita Ostrava, Centra energetických a environmentálních technologií a Výzkumného energetického centra.

Dopolední program byl věnován školám a je velmi smutné, že z dvaceti oslovených škol v rámci ORP Vrchlabí, projevila zájem jediná škola ZŠ Náměstí Míru Vrchlabí. Odpolední program byl určen pro veřejnost.

SMOKEMAN VE VRCHLABÍ NA NÁMĚSTÍ 24.4.2024

Program:

9.00 – 13:00 hodin prezentace pro školy

14:00 – 16:00 hodin volná diskuze s kolemjdoucími o jejich problémech s vytápěním

Po celou dobu prezentace bude přítomen zaměstnanec odboru ŽP MěÚ Vrchlabí, který poskytne základní informace o dotacích na výměnu kotlů na tuhá paliva

1. a 2. emisní třídy se jmenovitým tepelným příkonem 10 – 300 kW

ZÁKAZ PROVOZU KOTLŮ K 1. 9. 2024

VYUŽIJTE POSLEDNÍ MOŽNOST DOTACÍ

SMOKEMAN ZASAHUJE!

Vzdělávací show o tom,
jak správně (ne)topit

U nás se dozvíte:

- Co nejvíce ovlivní váš kouř a jak lépe topit?
- Jak si doma stanovit vlhkost dřeva a účinnost kamen?
- A mnoho dalšího...

Pro děti: funkční modely,
pokusy a soutěže

<https://vec.vsb.cz/smokeman>
kontakt: smokeman@vsb.cz



populair

Město Vrchlabí

PSO Vrchlabí

Č. 1008/2023

PSO Vrchlabí

Projekt financuje Město Vrchlabí a Město Vrchlabí. Projekt je financován z rozpočtu Města Vrchlabí a Města Vrchlabí. Projekt je financován z rozpočtu Města Vrchlabí a Města Vrchlabí.



Přehled opatření plnění časového plánu programu zlepšování kvality ovzduší - Město Vrchlabí za rok 2024

Kód opatření dle PZKO CZ05 2020+	Název opatření dle PZKO CZ05 2020+	Gesce opatření dle PZKO CZ05 2020+	Způsob naplnění opatření			Termín plnění	Opatření realizovaná v roce 2024
			Aktivita	Dílčí kroky	Interní gesce		
PZKO_2020_1	Účinná kontrola plnění požadavků kladených na provozovatele spalovacích zdrojů zákonem o ochraně ovzduší						
1.		OÚ, OÚ ORP	Ukončení provozu kotlů na tuhá paliva 1. a 2. emisní třídy k 1. 9. 2024	Identifikace provozovatelů kotlů na tuhá paliva 1. a 2. emisní třídy na základě vlastních zjištění a protokolů o kontrole technického stavu a provozu kotle	vedoucí odboru životního prostředí	do 1. 9. 2022 násl. průběžně	V roce 2024 bylo V rámci databáze orgánem ochr. ovzduší MěÚ Vrchlabí identifikováno 77 provozovatelů předmětných kotlů na území ORP Vrchlabí, z toho je 15 ve městě Vrchlabí. Za období 2016 -2024 bylo identifikováno na území ORP Vrchlabí 283 provozovatelů předmětných kotlů z toho 77 ve městě Vrchlabí.
2.		OÚ ORP		Rozesílání výzev provozovatelům kotlů na tuhá paliva 1. a 2. emisní třídy k doložení výměny	vedoucí odboru životního prostředí	od 1. 9. 2022	Výzvy provozovatelům předmětných kotlů s překročeným limitem benzo(a)pyrenu, kteří nejsou v přehledech žadatelů o dotace: Vrchlabí 33 výzev, Dolní Branná 2 výzvy, Kunčice n.L. 2 výzvy

				Doložením dokladu o likvidaci a popř. Instalaci nového zdroje vytápění			V rámci databáze vedené org. ochr. ovzduší MěÚ Vrchlabí proces výměny předmětných kotlů zahájilo 189 provozovatelů v rámci ORP Vrchlabí a z toho 72 z města Vrchlabí
3.		OU ORP		Spolupráce s obcemi ORP Vrchlabí	vedoucí odboru životního prostředí	do 31. 12. 2021 násl. průběžně	Obcím v ORP Vrchlabí byly předány dvě informace ohledně dotací a informace o konání akce SMOKEMAN.
4.			OU, OU ORP	Dotace na výměnu kotlů na TP I. a II. emisní třídy	vedoucí odboru životního prostředí		Na webových stránkách města Vrchlabí byly zveřejněny aktuální informace k dotacím na výměnu kotlů.
5.		OÚ ORP	Kontrola provozu zdrojů na tuhá paliva	Vymáhání odstranění nedostatků označených v protokolu o kontrole technického stavu a provozu kotle jako mající vliv na znečišťování ovzduší	vedoucí odboru životního prostředí	od 1. 1. 2022 násl. průběžně	V roce 2024 nebyla žádná výzva k odstranění nedostatků uvedených v protokolu KTSP
6.				Výzvy doložení informací ke spalovacím zdrojům na tuhá paliva	vedoucí odboru životního prostředí		Bylo rozesláno 15 výzev k doložení informací k provozu spalovacích zdrojů v rámci ORP Vrchlabí.
7.		OÚ ORP	Kontrola revize a kontroly a čištění spalínové cesty	Vymáhání doložení dokladu o revizi či kontrole spalínové cesty dle § 3 odst. 1 vyhlášky č.33/2016 Sb. u kotlů na pevná paliva	vedoucí odboru životního prostředí	od 1. 1. 2022 násl. průběžně	Na základě výzev v rámci ORP Vrchlabí bylo doloženo 19 zpráv o kontrole a čištění spalínové cesty, 8 zpráv o revizi spalínové cesty a 8 protokolů o kontrole technického stavu a provozu kotle.

8.		OÚ	Kontrola spalovacích zdrojů v objektech, které spravuje obec z titulu vlastnického či jiného majetkového práva	Přehled objektů se spalovacími zdroji na tuhá paliva za účelem zvážení výměny zdrojů za zdroje s nižšími emisemi	vedoucí majetkového odboru	do 31. 12. 2021	Přehled zdrojů na tuhá paliva ve vlastnictví města Vrchlabí čítá 20 spalovacích zdrojů na tuhá paliva bez výměníku a 1 s výměníkem. Z toho bylo v provozu 10 a k nim byly provedeny kominické kontroly. Žádná kominická kontrola nevykazuje nedostatky. Ke spalovacímu zdroji s výměníkem je nutné zajistit kontrolu technického stavu a provozu kotle.
9.		OÚ	Obměna spalovacích zdrojů v objektech, které spravuje obec z titulu vlastnického či jiného majetkového práva	Realizace výměny spalovacího zdroje na tuhá paliva za ekologičtější zdroj podle konkrétních podmínek	vedoucí majetkového odboru	od 1. 1. 2022 násl. průběžně	Nedošlo k žádné výměně.
PZKO_2020_2	Zvýšení povědomí provozovatelů o vlivu spalování pevných paliv na kvalitu ovzduší, významu správné údržby a obsluhy zdrojů a volby spalovaného paliva						
10.		OÚ	Informační kampaň	Informace na téma podíl znečišťování zdrojů na pevná paliva na celkovém	vedoucí odboru životního prostředí	před topnou sezónou 21/22, násl. průběžně každý rok	V časopisu Puls byly zveřejněny informace k dotacím, o zákazu provozu kotlů a o akci SMOKEMAN. Na webových stránkách města Vrchlabí

				znečištění (webové stránky, místní periodikum, vývěsky)			byly zaktualizovány informace o dotacích a článek o podmínkách provozu kotlů.
11.		OÚ		Informace na téma suchost palivového dřeva (webové stránky, místní periodikum, vývěsky)	vedoucí odboru životního prostředí	před topnou sezónou 21/22, násl. průběžně každý rok	Webové stránky města Vrchlabí Leták provozovatelům kotlů na TP
12.		OÚ		Informace na téma suchost palivového dřeva v závazných stanoviscích pro řízení stavebního úřadu	vedoucí odboru životního prostředí	probíhá již od roku 2020	Za rok 2024 bylo vydáno 143 závazných stanovisek, přičemž ve většině byl součástí spalovací zdroj, pro který byla stanovena podmínka suchosti pro spalování dřeva.
13.		OÚ ORP		Výzva ke spolupráci s oprávněnými osobami a kominíky	vedoucí odboru životního prostředí	do 31. 12. 2021	Průběžná komunikace ohledně údajů v protokolech a kontrol odstranění závad v nich uvedených.